व्यालमृगश्चित्रव्याघ्रः ॥ २१ ॥ २२ ॥ यथास्रष्टः शौर्यंतेजोधृतिर्दाक्ष्यमित्यायुक्तस्वभावः क्षत्रियः स्रष्टोसिधात्रा ॥ २३ ॥ विनीतौअपनीतौक्रोधहर्षौयैस्ते मंदाःक्षत्रियाः ॥ २४ ॥ २५ ॥ स्कंधपर्ययः देहस्यविपर्ययः ॥ २६ ॥ २७ ॥ २८ ॥ ततोदंडयुक्तानीतिर्दंडनीतिस्तस्यांप्रणीतायांप्रवर्तितायां ॥ २९ ॥ अभक्ष्यन् भक्षयेयुः ॥ ३० ॥ संतर्जिताःफूत्कारेण ॥ ३१ ॥ ३२ ॥ भोगायपालनाय मर्या

नकुलोमूषिकानत्तिबिडालोनकुलंतथा॥ बिडालमत्तिश्वाराजन्श्वानंव्यालमृगस्तथा ॥ २१ ॥ तानत्तिपुरुषःसर्वान्पश्यकालोयथागतः॥ प्राणस्यान्नमिदं सर्वंजंगमंस्थावरंचयत् ॥ २२ ॥ विधानंदैवविहितंतत्रविद्वान्नमुह्यति ॥ यथास्रष्टोसिराजेंद्रतथाभवितुमर्हसि ॥ २३॥ विनीतक्रोधहर्षाहिमंदावनमुपाश्रि

ताः॥ विनावधंनकुर्वंतितापसाःप्राणयापनं॥२४॥ उदकेबहवःप्राणाःपृथिव्यांचफलेषुच॥ नचकश्चिन्नतान्हंतिकिमन्यत्प्राणयापनात्॥ २५॥ सूक्ष्मयोनी निभूतानितर्कगम्यानिकानिचित्॥ पक्ष्मणोपिनिपातेनयेषांस्यात्स्कंधपर्ययः ॥ २६ ॥ ग्रामान्निष्क्रम्यमुनयोविगतक्रोधमत्सराः॥ वनेकुटुंबधर्माणोदृश्यंते परिमोहिताः ॥ २७॥ भूमिंभित्वौषधीश्छित्वावृक्षादीनंडजान्पशून् ॥ मनुष्यास्तन्वतेयज्ञांस्तेस्वर्गंप्राप्नुवंतिच ॥ २८ ॥ दंडनीत्यांप्रणीतायांसर्वेसिद्ध्यंत्यु पक्रमाः॥ कौंतेयसर्वभूतानांतत्रमेनास्तिसंशयः॥ २९ ॥ दंडश्चेन्नभवेल्लोकेविनश्येयुरिमाःप्रजाः॥ जलेमत्स्यानिवाभक्ष्यन्दुर्बलान्बलवत्तराः॥ ३० ॥ स त्यंचेदंब्रह्मणापूर्वमुक्तंदंडःप्रजारक्षतिसाधुनीतः॥ पश्याग्नयश्चप्रतिशाम्यभीताःसंतर्जितादंडभयाज्ज्वलंति ॥ ३१ ॥ अंधंतमइवेदंस्यान्नप्राज्ञायतकिंचन॥ दंडश्चेन्नभवेल्लोकेविभजन्साध्वसाधुनी ॥ ३२॥ येपिसंभिन्नमर्यादानास्तिकावेदनिंदकाः॥ तेपिभोगायकल्पंतेदंडेनाशुनिपीडिताः॥ ३३ ॥ सर्वोदंडजितो लोकोदुर्लभोहिशुचिर्जनः॥ दंडस्यहिभयाद्भीतोभोगायैवप्रवर्तते॥ ३४॥ चातुर्वर्ण्यप्रमोदायसुनीतिनयनायच॥ दंडोविधात्राविहितोधर्मार्थौभुविरक्षितुं ॥ ३५॥ यदिदंडान्नबिभ्येयुर्वयांसिश्वापदानिच॥ अद्युःपशून्मनुष्यांश्चयज्ञार्थानिहवींषिच॥ ३६॥ नब्रह्मचार्यधीयीतकल्याणींनदुहेतगां॥ नकन्योद्वहनंग च्छेद्यदिदंडोनपालयेत्॥ ३७॥ विष्वग्लोपःप्रवर्तेतभिद्येरन्सर्वसेतवः॥ ममत्वंनप्रजानीयुर्यदिदंडोनपालयेत्॥३८॥ नसंवत्सरसत्राणितिष्ठेयुरकुतोभयाः॥ **विधिवद्दक्षिणावंतियदिदंडोनपालयेत्॥ ३९॥ चरेयुर्नाश्रमंधर्मंयथोक्तंविधिमाश्रिताः॥ नविद्यांप्राप्नुयात्कश्चिद्यदिदंडोनपालयेत्॥ ४०॥**

दायाइतिशेषः ॥ ३३ ॥ ३४ ॥ सुनीतिनयनायविनयप्रापणाय ॥ ३५ ॥ ३६ ॥ कल्याणींअपत्यवतींनदुहेतलोकः उद्वहनंनगच्छेत् किंतुव्यभिचरेदेव ॥ ३७॥ विष्वग्लोपःसर्वोच्छेदः सेतवोमर्यादाः ममत्वंपरिच्छिन्नंनजानीयुः सर्वःसर्वत्रममत्वंकुर्यादित्यर्थः ॥ ३८ ॥तिष्ठेयुरनुतिष्ठेयुः ॥ ३९ ॥ आश्रिताआश्रमिणः ॥ ४० ॥

Digitized by Google